

32ste vergadering

Dinsdag 10 juni 1997

Aanvang 13.30 uur

Voorzitter: Korthals Altes

Tegenwoordig zijn 67 leden, te weten:

Baarda, Batenburg, De Beer, Van den Berg, Bierman, De Boer, Boorsma, Braks, Van den Broek-Laman Trip, Cohen, Van Dijk, Van Eekelen, Eversdijk, Gelderblom-Lankhout, Van Gennip, Ginjaar, Glastra van Loon, Glasz, Van Graafeiland, Grol-Overling, De Haze Winkelman, Heijmans, Heijne Makkreel, Hendriks, Hessing, Van Heukelum, Hilarides, Hirsch Ballin, Hofstede, Holdijk, Jaarsma, Jurgens, Korthals Altes, J. van Leeuwen, L.M. van Leeuwen, Linthorst, Lodewijks, Loudon, Luijten, Luimstra-Albeda, Lycklama à Nijeholt, Michiels van Kessenich-Hoogendam, Pit, Pitstra, Le Poole, Postma, Rensema, Rongen, Roscam Abbing-Bos, Schoondergang-Horikx, Schuurman, Schuyer, Steenkamp, Stevens, Stoffelen, Talsma, Tuinstra, Varekamp, Veling, Verbeek, Vriskoop, Werner, Wiegel, De Wit, Van de Zandschulp, Zijlstra en Zwerver,

en de heer Van Aartsen, minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, en mevrouw Netelenbos, staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Staal en Ketting, wegens verblijf buitenslands;

Ter Veld en Wöltgens, wegens bezigheden elders.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst, die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan, dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het eind van deze editie.)

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mee, dat is binnengekomen een Nederlandse vertaling van het stuk inzake een gemeenschappelijk optreden met betrekking tot synthetische drugs (punt 6 van het verslag van de JBZ-Raad van 26 mei jongstleden). In het kader van de instemmingsprocedure is het betreffende ontwerpbesluit voorgelegd aan de Kamer met het verzoek de besluitvorming nog onder het Nederlands voorzitterschap af te ronden. Teneinde dit verzoek te honoreren is het ontwerpbesluit per schriftelijke procedure aan de betrokken vaste commissies van de Kamer voor beraad aangeboden. Mij is inmiddels gebleken dat de commissies adviseren met het besluit in te stemmen. Ik stel de Kamer voor dit advies te volgen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: De betreffende bewindslieden zal ik van dit besluit op de hoogte brengen.

Ik deel aan de Kamer mee, dat is binnengekomen de geannoteerde agenda voor een bijeenkomst van

het Uitvoerend Comité Schengen op 24 juni aanstaande. Op deze agenda staan ten minste zes het Koninkrijk bindende besluiten. Ik stel aan de Kamer voor, het gebruikelijke signaal af te geven waardoor het beraad of uitdrukkelijke instemming noodzakelijk is, gewaarborgd wordt. De betreffende vaste commissies van de Kamer zullen hedenmiddag met dit beraad een aanvang maken.

Aan de orde is de stemming over **het wetsvoorstel Wijziging van de Visserijwet 1963 (21436)**.

(Zie vergadering van 3 juni 1997.)

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

De heer **Hendriks**: Mijnheer de voorzitter! Om te beginnen is mijn fractie wars van alle overbodige bureaucratie. Voorts menen wij dat het eenvoudige bezit van een visakte voldoende moet zijn om hengelaars, oud en jong, te machtigen af en toe hun hengel uit te gooien. Ten slotte vinden wij dat zij dat moeten kunnen doen zonder ook daarvoor weer extra te moeten betalen. Concluderend hopen wij dat dit wetsvoorstel zal worden afgestemd. Aan ons zal dat in ieder geval niet liggen.

De heer **Pitstra** (GroenLinks): Voorzitter! De fractie van GroenLinks steunde in het debat vorige week als enige de minister. Het kan verkeren! De meerderheid in de Eerste Kamer maakt in onze ogen een ernstige beoordelingsfout. Van een onderge-

Pitstra

schikt punt, de vrije hengel, wordt een principieel hoofdpunt gemaakt, waarbij de winst van dit wetsvoorstel op het gebied van dierenwelzijn wordt verspeeld. Het is in onze ogen zeer te betreuren dat de Senaat dit stapje vooruit in een civilisatieproces niet weet te zetten.

□

De heer **Bierman**: Voorzitter! Het dilemma in het wetsvoorstel is dat tussen de vrije hengel en het dierenwelzijn, in feite tussen lust en leed. Ik heb het dilemma weten te doorbreken door mij voor te stellen hoe wij zouden reageren als het hier ging om een wet op het stierenvechten. Dan zouden de leden van de Kamer als één mens opstaan en roepen: Dat moet afgelopen zijn! Het belangrijkste argument zou zijn, dat dit een kwestie van beschaving is. Om deze kwestie van beschaving zal ik het wetsvoorstel steunen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SGP en de RPF alsmede de heer Bierman voor hebben gestemd en die van de overige fracties tegen, zodat het wetsvoorstel is verworpen.

Aan de orde is de behandeling van de wetsvoorstellen:

- **Aanpassing van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Wet op de loonbelasting 1964 en enkele andere wetten in verband met verruiming van de mogelijkheid tot het opleggen van voorlopige aanslagen tot een negatief bedrag (voorlopige teruggaaf) (25119);**

- **Wijziging van de Wet op de motorrijtuigenbelasting 1994 en van enkele andere wetten in verband met herziening van de tariefstructuur voor vrachtauto's (25158);**

- **Wijziging van de Wet kaderregeling vut overheids-personeel in verband met de invoering van de regeling van flexibel pensioen en uittreden voor het personeel bij de overheid en het onderwijs (25183).**

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet van 15 december 1993, houdende wijziging van het stelsel van stichtingsnormen en opheffingsnormen in de Wet op het basisonderwijs en van het huisvestingsstelsel in de Wet op het basisonderwijs en de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs (Stb. 716) (25028).**

De beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Hofstede** (CDA): Mijnheer de voorzitter! Op 15 december 1993 is in de wet vastgelegd dat de norm voor de stichting van nieuwe scholen in het basisonderwijs voorlopig op minimaal 200 leerlingen zou worden gesteld, en wel tot 1 augustus 1997. Deze als tijdelijke bezuinigingsmaatregel bedoelde norm zou per 1 augustus van dit jaar worden vervangen door een systeem met variabele normen, variërend van bijvoorbeeld 38 voor Ameland tot 333 voor Den Haag. Er zou dus rekening worden gehouden met de bevolkingsdichtheid.

Het nu aan de orde zijnde wijzigingsvoorstel wil de datum 1 augustus 1997 vervangen door "een bij wet te bepalen tijdstip". Dit voorstel, eenmaal tot wet verheven, maakt derhalve van bepaalde tijd onbepaalde tijd. Eveneens leidt het ertoe dat uitsluitend een nieuwe wet de norm van 200 kan veranderen. Daarmee is de kans aanwezig dat de duidelijk beoogde bepaalde tijd van bijna vier jaar een eeuwigdurende gaat worden. Dit klemt temeer omdat de regering zich daarvoor al heeft uitgesproken in de beleidsnotitie Scholenbestand; ik verwijs naar de memorie van antwoord van 21 mei 1997 aan onze Kamer.

In afwachting van komende wetgeving zou de fractie van het CDA waarschijnlijk geen bezwaar hebben gemaakt tegen een tijdelijke verlenging, zoals ook nadrukkelijk door de Onderwijsraad bepleit in zijn advies van 12 maart 1996. In de Tweede Kamer heeft de fractie van het CDA een amendement ingediend,

gericht op verlenging van de bestaande wet met één jaar. De fractie van GroenLinks kwam met een amendement, gericht op verlenging met twee jaar. Beide amendementen werden door de staatssecretaris afgewezen en vervolgens helaas door een meerderheid van de Tweede Kamer verworpen. Overigens stemden voor het amendement van de fractie van het CDA acht fracties; voor dat van de fractie van GroenLinks stemden zelfs negen fracties. De grootst mogelijke minderheid was dus voorstander van een aan tijd te binden verlenging. Als de regering in een dergelijke situatie blijft vasthouden aan de norm van 200, kan het niet anders dan dat zij definitief de conclusie heeft getrokken dat het aantal van 200 leerlingen de enig juiste norm moet worden geacht.

Ouders die eventueel een nieuwe school zouden willen stichten, wisten dat de regeling na vier jaar zou aflopen; dat wist ook de staatssecretaris. Als zij voortvarend haar huiswerk zou hebben gedaan, zou deze wat onfris aandoende situatie wellicht te vermijden zijn geweest. Was verlenging dan toch nodig geweest omdat de nieuwe wetgeving nog niet geheel was afgerond, dan had een tijdelijke verlenging wellicht de voorkeur gehad, ook van de regering. Tijdelijke verlenging vervangen door wetgeving voor onbepaalde tijd, en dat vooral beargumenteren met de mogelijkheid dat, als alles tegen zit, nog een keer tijdelijke verlenging zou moeten plaatsvinden, vind ik in elk geval geen sterk argument.

Mijnheer de voorzitter! Het aantal scholen in het basisonderwijs is de laatste jaren sterk verminderd. De staatssecretaris noemde bij de behandeling van dit wetsvoorstel het getal van 1364 zelfstandige scholen, die sinds 1993 zijn opgeheven. Dat is gemiddeld maar liefst 341 per jaar. Heeft de staatssecretaris misschien ook prognoses dienaangaande voor de toekomst? Hoe is in dit kader de verhouding tussen stedelijke gebieden en het platteland?

Eveneens in de Tweede Kamer werd naar voren gebracht, dat het aantal nieuw gestichte scholen in dezelfde periode 38 bedroeg, waarvan slechts twee op het platteland. De 36 nieuw gestichte scholen in de steden zullen ongetwijfeld overwegend in nieuwe wijken tot stand zijn gekomen. Uit